

**Κολωνία, 3 Ιουνίου 1999
(τοπική ώρα: 20.30)**

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
(Πρώτη ημέρα εργασιών)**

**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ**

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, με αφορμή τις εξελίξεις στο θέμα της κρίσης του Κοσσυφοπεδίου, παραχώρησε συνέντευξη Τύπου στους Έλληνες δημοσιογράφους. Πριν δεχθεί ερωτήσεις, ο Πρωθυπουργός δήλωσε στην εισαγωγική του ομιλία τα εξής:

Κυρίες και Κύριοι,

Όπως γνωρίζουμε ήδη, σήμερα το μεσημέρι, ο Πρόεδρος της Φιλανδίας κ. Αχτισάρι, εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκ μέρους των Ηνωμένων Εθνών, συμφώνησε με τον κ. Μιλόσεβιτς πάνω σε συγκεκριμένο κείμενο. Ο κ. Μιλόσεβιτς δέχθηκε το κείμενο, το οποίο είχαν ετοιμάσει ο κ. Αχτισάρι και ο κ. Τσερνομώρντιν. Το κείμενο αυτό θέτει τις προϋποθέσεις για την ειρηνική λύση του Κοσσοβαρικού.

Η σημερινή συμφωνία είναι μια σημαντική εξέλιξη. Είναι μια ελπιδοφόρα εξέλιξη, μετά από δύο μήνες ζόφου, δύο μήνες καταστροφής. Η Ελλάδα, εμείς αισθανόμαστε ικανοποίηση για την εξέλιξη αυτή. Χαιρετίζουμε την ειρηνική κατάληξη των σημερινών συνομιλιών στο Βελιγράδι. Κατάληξη στην οποία συμβάλλαμε και εμείς με όλες μας τις δυνάμεις.

Εκφράζουμε τη λύπη μας για τα θύματα του πολέμου και υποσχόμαστε ότι θα βάλουμε όλες μας τις δυνάμεις για να μετριάσουμε τις επιπτώσεις του πολέμου. Να μετριάσουμε τις συνέπειες, να βοηθήσουμε στην ειρηνική ανασυγκρότηση της περιοχής.

Η σημερινή κατάληξη είναι επιβεβαίωση της δικής μας άποψης. Της άποψης ότι ήταν δυνατή η πολιτική λύση του προβλήματος, ότι έπρεπε να γίνουν διπλωματικές προσπάθειες, ότι οι διπλωματικές προσπάθειες μπορούσαν να καταλήξουν στην ειρήνευση. Το έδειξε, σήμερα, η συνεννόηση και το αποτέλεσμα. Μια επαφή ήταν αρκετή για να φθάσουμε σε αυτό το αποτέλεσμα.

Εμείς εφαρμόσαμε μια πολιτική, η οποία –πιστεύω– δείχνει ότι δικαιώνεται η άποψή μας, πως ο πόλεμος δεν είναι το προσφορότερο μέσο για να λυθούν τέτοια προβλήματα, όπως αυτά που υπήρχαν στο Κοσσυφοπέδιο.

Εμείς εφαρμόσαμε μια πολιτική αναζήτησης λύσεων και όχι μια πολιτική αναμετρήσεων. Μια πολιτική διεξόδων και όχι αδιεξόδων.

Η σημερινή συμφωνία πρέπει να εφαρμοστεί. Βεβαίως, σε κάθε εφαρμογή μπορεί να προκύψουν δυσκολίες. Ελπίζουμε ότι η εφαρμογή της θα προχωρήσει χωρίς προβλήματα. Εξαρτάται, τώρα, από τη Γιουγκοσλαβία και το ΝΑΤΟ να έρθουν αμέσως σε συνεννόηση για να συμφωνήσουν όσον αφορά τον τρόπο αποχώρησης των σερβικών δυνάμενων από το Κοσσυφοπέδιο. Μόλις αρχίσει η αποχώρηση αυτή, τότε θα πάψουν και οι βομβαρδισμοί και θα συνέλθει το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, για να πάρει τη σχετική απόφαση, ώστε να επενδυθεί η συμφωνία αυτή με το απαραίτητο νομικό πλέγμα, την απαραίτητη νομική μορφή, προκειμένου να ακολουθήσουν και όλα τα άλλα βήματα, τα οποία είναι αναγκαία για την ειρήνευση του Κοσσυφοπεδίου. Να ακολουθήσουν, δηλαδή, η εγκατάσταση μιας ειρηνευτικής δύναμης, η επιστροφή των προσφύγων, η δημιουργία μιας νέας διοίκησης.

Εκείνο το οποίο είναι σημαντικό και θέλω να το τονίσω αυτό, είναι ότι η Συμφωνία αυτή προβλέπει ότι διατηρείται η σημερινή μορφή της Γιουγκοσλαβίας, δεν αλλάζουν τα σύνορα. Αυτό το οποίο η Ελλάδα είχε επισημάνει εξ αρχής.

Θέλω, επίσης, να υπογραμμίσω ότι η Ελλάδα συνέβαλε στο να διαμορφώσει η Διεθνής Κοινότητα ένα σχέδιο ειρήνευσης. Οι προτάσεις μας ήταν προτάσεις, οι οποίες εξέταζαν τις δυνατότητες από κάθε πλευρά και οδήγησαν στον αναγκαίο συμβιβασμό, προς όφελος των λαών της περιοχής. Εμείς, η Ελλάδα, παραμείναμε, μέσα σε αυτή τη δίνη, μια όαση σταθερότητας και ασφάλειας. Δεν γίναμε μέρος του προβλήματος. Αποφύγαμε να γίνουμε μέρος του προβλήματος. Και επειδή αποφύγαμε να γίνουμε μέρος του προβλήματος είχαμε τη δυνατότητα, μέχρι την τελευταία στιγμή, με σκέψεις, με προτάσεις να συμβάλουμε στο να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Γίναμε ενεργός παράγοντας μιας δίκαιης λύσης του προβλήματος.

Θέλω να σας θυμίσω ότι την τελευταία εβδομάδα του Μαΐου είχα στείλει μια επιστολή στους Πρωθυπουργούς, στους ηγέτες των χωρών-μελών της Ε.Ε. και είχα τονίσει την ανάγκη να κάνουμε όλοι, ανεξαιρέτως, μια προσπάθεια για να υπάρξει λύση. Είχα τονίσει την ανάγκη, η Ευρώπη να μη φανεί ως θεατής, αλλά να είναι πρωταγωνιστής. Και πράγματι, έγινε αυτή η προσπάθεια και πιστεύω ότι αξίζει κάθε αναγνώριση στην Προεδρία, όπως αξίζει κάθε αναγνώριση και στον κ. Αχτισάρι, για όσα έκαναν, για τις ενέργειες και τις πρωτοβουλίες τους.

Με την ευκαιρία αυτή, θέλω, επίσης, να θυμίσω ότι η Ελλάδα έλαβε μια σειρά από μέτρα, για την αντιμετώπιση του ανθρώπινου πόνου, της δυστυχίας την οποία προκάλεσε ο πόλεμος. Εμείς είμαστε ενεργοί στην ανθρωπιστική βοήθεια. Έλληνες πήγαν και στο Κοσσυφοπέδιο. Και θέλω να ευχαριστήσω όλους τους Έλληνες πολίτες, οι οποίοι συνέβαλαν σε αυτή την προσπάθεια με αυτοθυσία και κίνδυνο της ζωής τους.

Όσον αφορά τις σκέψεις και τις ιδέες τις οποίες είχαμε δεν θέλω να μπω σε λεπτομέρειες. Ανέφερα πριν ότι και η δική μας σκέψη και η δική μας προσπάθεια ήταν να μη θιγούν τα σύνορα και επιμείναμε σε αυτό. Στην Ουάσιγκτον, για παράδειγμα, στη Σύνοδο Κορυφής του ΝΑΤΟ, εμείς τονίσαμε την ανάγκη του εκδημοκρατισμού της κοινωνίας του Κοσσυφοπεδίου, μαζί με άλλους. Εμείς προτείναμε να υπάρχει ένα Σύμφωνο σταθερότητας για την περιοχή. Να υπάρχει ανασυγκρότηση της περιοχής και πολλά άλλα.

Κυρίες και Κύριοι,

Η σημερινή εξέλιξη είναι θετική, γενικά, και για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Γιατί η λύση προήλθε από την κινητοποίηση της Προεδρίας της Γερμανίας και από την κινητοποίηση της Προεδρίας του 2^{ου} εξαμήνου, της Φιλανδίας. Έδειξε η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι μπορεί, έστω και καθυστερημένα, να ενεργοποιηθεί και να πραγματοποιήσει μια αποφασιστική παρέμβαση.

Τώρα:

- Πρώτα απ' όλα, πρέπει να προσέξουμε να γίνει σωστή εφαρμογή, και γρήγορα, αυτής της Απόφασης, ώστε να τελειώσουν οι βομβαρδισμοί.
- Δεύτερον, πρέπει να ξεκινήσουμε όλα εκείνα τα σχέδια, τα οποία έχουμε διαμορφώσει και εμείς μαζί με άλλους. Να διαμορφώσουμε, δηλαδή, το σύμφωνο σταθερότητας, την ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, το συντονισμό της ανθρωπιστικής βοήθειας.

Υπάρχει πολλή δουλειά να γίνει ακόμα. Εμείς θα συνεχίζουμε να δουλεύουμε σε αυτή την κατεύθυνση και πιστεύω ότι εφόσον προσπαθούμε όλοι, θα το πετύχουμε. Θα δημιουργήσουμε Βαλκάνια, τα οποία θα είναι ένας χώρος ανάπτυξης, ένας χώρος δημοκρατίας, ένας χώρος συνεργασίας και φιλίας.

Αυτά από την πλευρά μου. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις:

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ (ΤΟ ΒΗΜΑ): Πολλά πρέπει να γίνουν, από εδώ και μπρος, για να εφαρμοσθεί η συμφωνία η οποία είναι ακόμα στα χαρτιά. Η Ελλάδα, η οποία έπαιξε ένα ρόλο όπως ακούσαμε και όπως ξέρουμε, σκέπτεται, μπορεί να προχωρήσει σε τίποτα πιο συγκεκριμένες πρωτοβουλίες, μετά βέβαια τις ευρωεκλογές, στην περιοχή μας αυτή, γενικότερα στην Ευρώπη;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Θα είμαστε συμμετοχοί σ' αυτές τις εξελίξεις. Συμμέτοχοι με την έννοια ότι θα παρεμβαίνουμε, όπως παρενέβημεν μέχρι σήμερα, για να εφαρμοσθεί αυτή η συμφωνία.

Θέλω και πάλι να τονίσω ότι παίξαμε ρόλο και αυτό φάνηκε μόνο και μόνο από το γεγονός ότι σήμερα, από όλες τις πλευρές, υπήρχε αναγνώριση για τη συμβολή μας. Και θα συνεχίσουμε.

Θ. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ (MEGA): Κύριε Πρόεδρε, απόψε θα γίνουν βομβαρδισμοί στο Κόσοβο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σας είπα ότι η συμφωνία προβλέπει πως οι βομβαρδισμοί θα σταματήσουν, μόλις αρχίσει η αποχώρηση των γιουγκοσλαβικών δυνάμεων από το Κόσοβο.

Ε. ΚΑΡΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ (ΤΑ ΝΕΑ): Ήθελα να σας ρωτήσω, κύριε Πρόεδρε, αν πιστεύετε ότι θα είχαμε αυτό το αποτέλεσμα, δηλαδή τη συναίνεση του Βελιγραδίου στο σχέδιο που επεξεργάσθηκαν η Δύση και η Ρωσία, χωρίς να έχουν προηγηθεί δύο μήνες βομβαρδισμών.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ πιστεύω ότι μία συμφωνία μπορούσε να επιτευχθεί πολύ νωρίτερα, αν γινόταν μια συντονισμένη, συστηματική προσπάθεια και υπήρχε πίστη στην πολιτική και τη διπλωματική λύση.

Γ. ΕΛΕΝΟΠΟΥΛΟΣ (FLASH 9,51): Κύριε Πρόεδρε, το ερώτημα είναι πολύ απλό: Πιστεύετε ότι το ΝΑΤΟ, οι ΗΠΑ και εν πάση περιπτώσει οι δυνάμεις στην Ευρώπη, οι οποίες μέχρι πρότινος συμπαραστέκονταν σ' αυτή την πολιτική των βομβαρδισμών, θα συναινέσουν τελικώς σ' αυτή τη συμφωνία που επιτεύχθηκε; Είναι δεδομένη η στάση τους; Δεν έχουν καμία επιφύλαξη δηλαδή;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Από προσωπική εμπειρία, από τη συνεδρίαση που έγινε σήμερα, μπορώ να σας πω ότι όλες οι ευρωπαϊκές χώρες που συμμετέχουν στο ΝΑΤΟ συμφωνούν. Αλλωστε, ο κ. Αχπσάρι δεν πήγε στο Βελιγράδι ιδία θελήσει και με δική του πρωτοβουλία. Είχε εξουσιοδότηση. Και θα υπάρξει και μια ανακοίνωση της Γερμανικής Προεδρίας, η οποία δηλώνει αυτή τη συμφωνία. Οσον αφορά τις ΗΠΑ, οι πληροφορίες που έχουμε είναι επίσης θετικές.

Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΑΚΗΣ (ANTENNA): Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει εγγύηση για την τύχη του ίδιου του Μιλόσεβιτς; Διότι από τα χαρτιά που πήραμε στα χέρια μας εμείς, δεν αναφέρεται τίποτε αναφορικά με την παραπομπή του στο Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το θέμα αυτό δεν αναφέρθηκε από τον κ. Αχπσάρι. Δεν μπορώ να σας πω οτιδήποτε, διότι δεν ξέρω.

ΧΡ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ (ΕΞΟΥΣΙΑ): Κύριε Πρόεδρε, στην επιστολή που είχατε στείλει στους ομολόγους σας, είχατε αναφέρει ότι εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν μπορεί να μετάσχει ενεργά στην εξεύρεση μιας ειρηνικής λύσης, θα ενισχύονταν οι αντιευρωπαϊκές δυνάμεις. Εκπιμάτε ότι αυτές οι αντιευρωπαϊκές δυνάμεις θα περιθωριοποιηθούν εν όψει των ευρωεκλογών;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι ότι θα περιθωριοποιηθούν. Ωστόσο, πιστεύω ότι ένα επιχείρημα που υπήρχε αυτή τη στιγμή και ήταν πολύ δυνατό ότι η Ευρώπη δεν κάνει τίποτε, δεν έκανε τίποτε, είναι ένα επιχείρημα το οποίο δεν ευσταθεί πια στον ίδιο βαθμό, διότι η Ευρώπη έκανε. Η Ευρώπη είναι εκείνη η οποία προχώρησε τη λύση. Ο κ. Αχτισάαρι είναι Πρόεδρος μιας ευρωπαϊκής χώρας. Ο κ. Σρέντερ είναι ο Προεδρεύων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η όλη πρωτοβουλία ελήφθη από ευρωπαϊκές χώρες.

ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΕΙΔΗΣΕΩΝ): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να σας παρακαλέσω αν μπορείτε να γίνετε λίγο πιο συγκεκριμένος για την "επόμενη μέρα" και δεύτερον, εάν έχει ληφθεί κάποια πρόνοια για να σκύψει λιγάκι η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Νότο των Βαλκανίων (Βουλγαρία-Ρουμανία-ΠΓΔΜ-Αλβανία κ.λπ.).

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Κυρίες και κύριοι, θέλω, με αφορμή την ερώτηση του συναδέλφου σας, να διευκρινίσω ή να τονίσω το εξής: Η συμφωνία έγινε σήμερα το μεσημέρι. Οι πληροφορίες που έχουμε προέρχονται από τον κ. Αχτισάαρι, ο οποίος διεξήγαγε τη διαπραγμάτευση. Σας είπα επακριβώς τι μας είπε. Από κει και πέρα, δεν μπορώ μετά βεβαιότητας να διαγράψω ή τη μία ή την άλλη πορεία. Εξαρτάται από τους διάφορους πρωταγωνιστές σ' αυτήν την υπόθεση.

Θέλω, όμως, να επαναλάβω πως ένα τέτοιο κείμενο, μια τέτοια συμφωνία αφήνει βέβαια αρκετά θέματα ανοικτά. Χρειάζεται όμως καλή πίστη, χρειάζεται προσπάθεια, χρειάζεται από όλους τους εμπλεκόμενους πεποίθηση ότι πρέπει να ξεπεραστεί το πρόβλημα. Και γι' αυτό εμείς θα πιάσουμε προς αυτή την κατεύθυνση.

Από τη σημερινή συνεδρίαση, είχα την εντύπωση ότι όσον αφορά αυτή την πλευρά, η οποία ήταν σήμερα παρούσα (οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) υπάρχει και πρόθεση και καλή θέληση να εφαρμοσθεί αυτή η συμφωνία. Γιατί χαιρετίζεται αυτή η συμφωνία.

Όσον αφορά τώρα την ανασυγκρότηση των Βαλκανίων, ένα από τα θέματα που θα συζητηθεί αύριο στο Συμβούλιο Κορυφής είναι το Σύμφωνο Σταθερότητας. Η ανασυγκρότηση των Βαλκανίων είναι και αυτή ένα από τα θέματα. Προβλέπεται να συζητηθεί η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης με διμερείς συμφωνίες. Και εμείς έχουμε προτείνει διαδικασίες συνεννόησης για να προωθήσουμε αυτές τις ιδέες.

Λοιπόν, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν πρόκειται, κατά τη γνώμη μου, να αφήσει τα Βαλκάνια στην τύχη τους (ας το εκφράσω έτσι), διότι διαπίστωσε, κατά πολύ δυσάρεστο τρόπο, ότι η προηγούμενη αδιαφορία της ήταν ιδιαίτερα αρνητική.

Κ. ΖΟΥΛΑΣ (ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ): Κύριε Πρόεδρε, κάποια ευρωπαϊκά έντυπα καταλογίζουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι τόσο καιρό απείχε ουσιαστικά από την επίλυση του προβλήματος, καταλογίζουν επίσης ότι συνεπεία των ευρωεκλογών επισπεύσθηκε όλη αυτή η διπλωματική διαδικασία από πλευράς Ε.Ε. Συμμερίζεστε τη συγκεκριμένη άποψη;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όχι, δεν τη συμμερίζομαι καθόλου. Διότι οι προσπάθειες, που καταβάλλονται εδώ και πολύ καιρό, δεν έγιναν λόγω των ευρωεκλογών. Αυτό είναι μια πολύ φθηνή άποψη για την πολιτική και δεν τη δέχομαι. Όταν σκοτώνονται άνθρωποι, υπάρχουν άλλοι άνθρωποι που ενδιαφέρονται. Και εμείς ενδιαφερόμαστε.

Γ. ΔΕΛΑΣΤΙΚ (ΠΡΙΝ): Κύριε Πρόεδρε, οι ΗΠΑ έχουν εκ των προτέρων εγκρίνει και έχουν δώσει οδηγίες στον κ. Αχπσάαρι για το πλαίσιο που θα κινηθεί για τη συμφωνία ή θα τη δουν εκ των υστέρων;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Τάλμποτ συνομιλούσε με τον κ. Αχπσάαρι προχθες το βράδυ στη Βόννη. Είναι προφανές ότι οι ΗΠΑ συμφωνούν με την πρωτοβουλία αυτή. Έχουν επεξεργασθεί μαζί το κείμενο, το οποίο δέχθηκε ο κ. Μιλόσεβιτς. Ο κ. Αχπσάαρι δεν διαπραγματεύτηκε με τον κ. Μιλόσεβιτς. Του παρέδωσε το κείμενο. Ο κ. Μιλόσεβιτς, κατά τα λεγόμενα του κ. Αχπσάαρι, ρώτησε αν χωρά διαπραγμάτευση. Η απάντηση ήταν όχι. Και το κείμενο έγινε τελικά δεκτό.

Γ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ (ΣΚΑΪ): Κύριε Πρόεδρε, σχετικά με τα άλλα μέτρα που είχαν ληφθεί εναντίον του κ. Μιλόσεβιτς και στελεχών της Γιουγκοσλαβίας στο διπλωματικό τομέα με τα περιουσιακά στοιχεία κ.λπ., προβλέπεται κάτι; Και τι γίνεται με τα μέτρα αποκλεισμού στον Αθλητισμό κ.λπ.;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στο κείμενο δεν υπάρχει τίποτε σχετικό. Ο κ. Αχπσάαρι δεν ανέφερε τίποτε σχετικό. Είναι φυσικό ότι όταν επέλθει η ειρήνη, αρχίσει να λειτουργεί η ειρήνη, θα πάψουν αυτά τα μέτρα.

Ν. ΚΑΡΑΜΠΑΣΗΣ (ΑΘΗΝΑΪΚΗ): Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς είναι πάρα πολύ σημαντική η εξέλιξη αυτή. Αλλά επειδή βρισκόμαστε στην τελική ευθεία των ευρωεκλογών και πρόκειται για μια πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατά πόσο συναρτάται αυτή η εξέλιξη και από τις πολιτικές εξελίξεις;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η θέληση για ειρήνη είναι μια θέληση μόνιμη, σταθερή. Δεν εξαρτάται από τις πολιτικές εξελίξεις των ευρωεκλογών και δεν φαντάζομαι ότι υπάρχει κάποιο κόμμα που να κατεβαίνει στις εκλογές με το σύνθημα "να συνεχισθεί ο πόλεμος και να συνεχισθούν οι βομβαρδισμοί".

Είναι καλό που τελειώσαμε. Είναι πολύ καλό που τελειώσαμε. Και πρέπει να συνεχίσουμε να πιέζουμε για να εφαρμοσθεί η συμφωνία, χωρίς εμπόδια, χωρίς δυσκολίες.

Είναι μια θετική εξέλιξη. Είναι η απαρχή του τέλους για την ειρήνευση σήμερα. Τέθηκαν οι προϋποθέσεις για την ειρήνευση. Και νομίζω ότι όλοι πρέπει να αισθάνονται ικανοποιημένοι και πιστεύω ιδιαίτερα εμείς, η Ελλάδα για το ρόλο που διαδραμάτισε και για την πολιτική που ακολούθησε.

Σας ευχαριστώ πολύ.